

BILTEN

Europski poslovi u Hrvatskom saboru

Bilten Europski poslovi u Hrvatskom saboru mjeseca je publikacija Odjela za europske poslove Sabora. Bilten sadržava informacije o obavljanju europskih poslova u Saboru, pravnim aktima koje institucije Unije dostavljaju nacionalnim parlamentima te o međuparlamentarnoj suradnji.

Tema broja

Program rada Komisije za 2021. godinu

Europska komisija donijela je 19. listopada 2020. Program rada za 2021. pod nazivom Vitalna Unija u nestabilnom svijetu, COM (2020) 690, usmjeren prema stvaranju zdravije, pravednije i prosperitetnije Europske unije, kao i prema preobrazbi u zelenije gospodarstvo spremno za digitalno doba.

Program rada za sljedeću godinu u uskoj je vezi s europskim planom oporavka, instrumentom za oporavak „EU za sljedeće generacije“ te povećanim dugoročnim proračunom EU-a za razdoblje 2021. – 2027. godine. Paralelno s radom na ostvarivanju prioriteta iz Programa rada, Komisija će nastaviti s radom na upravljanju aktualnom krizom i podizanju otpornosti europskih gospodarstava i društava.

Uz Program rada nalaze se i prateći **prilozi:** I. Nove inicijative, II. Inicijative u okviru REFIT-a, III. Prioritetni prijedlozi u postupku donošenja, IV. Povlačenja; **44 su nove inicijative** u okviru šest glavnih ciljeva iz Političkih smjernica predsjednice Komisije von der Leyen koje slijede njezin govor o stanju Unije iz rujna 2020., **41 inicijativa označena je kao tzv. REFIT inicijativa** koje će Komisija revidirati s ciljem pojednostavljenja, **50 tekućih zakonodavnih prijedloga identificirano je kao prioriteti**, dok je **14 zakonodavnih prijedloga** naznačeno za **povlačenje**.

U Programu rada Komisije u svih je šest političkih prioriteta vidljiv pomak od strategije prema provedbi.

1. Europski zeleni plan

Kako bi EU postala klimatski neutralna do 2050., Komisija će predstaviti paket za smanjenje emisija za najmanje 55 % do 2030. (engl. *Fit for 55 Package*). Paket će obuhvatiti sljedeća područja: obnovljivi izvori energije, energetska učinkovitost, korištenje zemljišta, oporezivanje energije, raspodjela emisijskog tereta i trgovanje emisijama. Komisija će predložiti mehanizam za graničnu prilagodbu emisija ugljika kako bi se pridonijelo smanjenju emisija ugljika i potaknulo partnera EU-a na veće klimatske ambicije, istodobno osiguravajući jednakе uvjete pogodne za trgovinu kompatibilne s načelima WTO-a. Komisija će predložiti i mјere za provedbu europskog akcijskog plana za kružno gospodarstvo, strategije EU-a za biološku raznolikost i strategije „od polja do stola“.

2. Europa spremna za digitalno doba

Komisija će iznijeti plan s jasno definiranim digitalnim ciljevima do 2030., koji se odnose na povezivost, vještine i digitalne javne usluge. Središnje će mjesto u njemu imati pravo na privatnost i povezivost, sloboda govora, slobodan protok podataka i kibersigurnost. Komisija namjerava donijeti propise na područjima sigurnosti, odgovornosti, temeljnih prava i podatkovnih aspekata umjetne inteligencije, a predložit će i europsku elektroničku identifikaciju. Među inicijativama su i ažuriranje industrijske strategije za Europu, kako bi se u obzir uzele posljedice koronavirusa, te zakonodavni prijedlog za poboljšanje uvjeta platformskog rada.

Bilten br. 75

Studeni 2020.

Sadržaj:	str.
Tema broja	1
Zakonodavne aktivnosti HS-a u europskim poslovima	3
Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije	7
Iz Europskog parlamenta	11
Meduparlamentarna suradnja u Europskoj uniji	24

3. Gospodarstvo u interesu građana

Komisija će predložiti ambiciozan akcijski plan za potpunu provedbu Europskog stupa socijalnih prava, koji će voditi računa da nitko ne bude zapostavljen u oporavku Europe. Predložit će i novo europsko jamstvo za djecu, kojim se djeci osigurava zadovoljavanje osnovnih potreba kao što su zdravlje i obrazovanje. Radi potpore europskim gospodarstvima i

jačanja Ekonomске i monetarne unije preispitati će okvir za postupanje u slučaju propasti banaka u EU-u, poduzeti mjere za povećanje prekograničnih ulaganja u Uniji i snažnije se boriti protiv pranja novca.

4. Snažnija Europa u svijetu

Komisija će nastaviti promicati ključnu ulogu EU-a u današnjem nestabilnom svijetu, među ostalim i predvođenjem globalnih nastojanja da se proizvede sigurno i svima dostupno cjepivo. Predložit će zajedničku komunikaciju o povećanju EU-ova doprinosa multilateralizmu utemeljenom na pravilima, obnovljeno partnerstvo s južnim susjedstvom te komunikaciju o politici za Arktik. Predstaviti će i novi strateški pristup potpori razvoju, demobilizaciji i reintegraciji bivših boraca. U komunikaciji o humanitarnoj pomoći EU-a razmotrit će se novi oblici suradnje s europskim partnerima i drugim donatorima.

5. Promicanje europskog načina života

Zbog krize uzrokovane Covidom-19 Komisija će predložiti izgradnju snažnije europske zdravstvene unije, ponajprije jačanjem uloge postojećih agencija i osnivanjem nove agencije za napredno biomedicinsko istraživanje i razvoj. Zatim, iznijet će novu strategiju za budućnost Šengena kako bi se očuvalo i poboljšalo njegovo funkcioniranje. Novi pakt o migracijama i azilu donijet će nekoliko prijedloga mjera za zakonitu migraciju, uključujući paket koji se odnosi na talent i vještine. Među ostalim su elementima akcijski plan protiv krijumčarenja migranata te održiva strategija za dobrovoljni povratak i reintegraciju. Komisija će nastaviti jačati sigurnosnu uniju borborom protiv terorizma, organiziranog kriminala i hibridnih prijetnji. Predstaviti će i sveobuhvatnu strategiju za borbu protiv antisemitizma.

6. Novi poticaj europskoj demokraciji

U cilju izgradnje Unije u kojoj vlada jednakost, Komisija će predstaviti nove strategije o pravima djeteta i osoba s invaliditetom te prijedlog za borbu protiv rodno uvjetovanog nasilja. Predložit će i da se među kaznena djela u Uniji svrstaju svi oblici zločina iz mržnje i govora mržnje. Zatim, predložit će jasnija pravila o financiranju europskih političkih stranaka i poduzeti mjere za zaštitu novinara i civilnog društva od zlouporabe sudskih postupaka. U okviru dugoročne vizije za ruralna područja predložit će mjere za iskorištavanje punog potencijala tih krajeva.

Komisija u narednim tjednima planira objaviti Komunikaciju o boljoj regulativi u kojoj će u prvom planu biti pojednostavljenje i smanjenje opterećenja, ponajprije uvođenjem pristupa „jedan za jedan”. U ostvarenju ove ambicije Komisiji će pomoći i platforma „[Fit for Future](#)”, osobito u razdoblju nakon pandemije bolesti Covida-19. Kako bi rezultati u praksi bili što bolji, Komisija će intenzivirati aktivnosti informiranja, a središnje će mjesto imati Konferencija o budućnosti Europe.

Komisija u narednim tjednima planira objaviti Komunikaciju o boljoj regulativi u kojoj će u prvom planu biti pojednostavljenje i smanjenje opterećenja, ponajprije uvođenjem pristupa „jedan za jedan”. Naime, budući da je cilj *von der Leyen Komisije* olakšati život građanima i poduzećima, u cilju smanjivanja birokracije Komisija pri izradi novih zakona i propisa primjenjuje načelo „jedan za jedan”, odnosno načelo prema kojem se pri uvođenju novog propisa izvan snage stavlja prethodni propis na tom području.

U ostvarenju ove ambicije Komisiji će pomoći i platforma „[Fit for Future](#)”, osobito u razdoblju nakon pandemije Covida-19. Komisija će također pojačati napore na poboljšanju učinkovite primjene i provedbe zakona EU-a. Kako bi rezultati u praksi bili što bolji, Komisija će intenzivirati aktivnosti informiranja, a središnje će mjesto imati Konferencija o budućnosti Europe.

Sljedeći koraci

Program rada Komisije za 2021. rezultat je bliske suradnje s Europskim parlamentom, državama članicama i savjetodavnim tijelima EU-a. Komisija će razgovarati s Parlamentom i Vijećem kako bi utvrdili zajedničke prioritete, za koje se suzakonodavci slažu da treba brzo djelovati. Razmjena mišljenja o Programu rada za 2021. očekuje se na sastanku Vijeća za opće poslove 10. studenoga 2020. Zajednička izjava triju institucija o zakonodavnim prioritetima bit će odobrena na prosinačkom sastanku Vijeća za opće poslove.

Zakonodavne aktivnosti Hrvatskoga sabora u europskim poslovima

Aktivnosti Odbora za europske poslove

Sjednice Odbora

Odbor za europske poslove Hrvatskoga sabora održao je u listopadu dvije sjednice:

[2. sjednica](#), održana 1. listopada, na kojoj je Odbor donio [izmjene i dopune Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2020. godinu](#).

Odbor za europske poslove pristupio je izmjenama i dopunama Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2020. godinu, koji je donesen 8. svibnja 2020., s obzirom na donošenje Prilagođenog programa rada Europske komisije za 2020. i konstituiranje novog saziva Hrvatskoga sabora.

[3. sjednica](#), održana 15. listopada, na kojoj je voditelj Predstavništva Europske komisije u Hrvatskoj Ognjan Zlatev predstavio Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Izvješće o vladavini prava za 2020.: Stanje vladavine prava u Europskoj uniji.

Snimka sjednice dostupna je na:

<https://www.youtube.com/watch?v=HNo2bDps0Pw&feature=youtu.be>

Dostava stajališta Republike Hrvatske

U skladu s donesenim Radnim programom za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2020. Odbor za europske poslove je u listopadu prosljedio 14 stajališta Republike Hrvatske o dokumentima EU-a radnim tijelima Sabora radi donošenja mišljenja:

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe \(EZ\) br. 168/2007 o osnivanju Agencije Europske unije za temeljna prava, COM\(2020\) 225](#) – D.E.U. br. 20/001

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju mjera za održivo željezničko tržište s obzirom na pandemiju bolesti COVID-19, COM\(2020\) 260](#) – D.E.U. br. 20/002

[Stajalište Republike Hrvatske o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Strategija „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav, COM\(2020\) 381](#) – D.E.U. br. 20/003

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni Uredbe \(EU\) 2018/1999 \(Europski propis o klimi\), COM\(2020\) 80](#) – D.E.U. br. 20/004

Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 223/2014 u pogledu uvođenja posebnih mjera za svladavanje krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19, COM(2020) 223 – D.E.U. br. 20/005

Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o Europskom institutu za inovacije i tehnologiju (preinaka), COM(2019) 331 – D.E.U. br. 20/006

Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o Strateškom inovacijskom programu Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT) za razdoblje 2021. – 2027.: jačanje europskog inovacijskog talenta i kapaciteta, COM(2019) 330 – D.E.U. br. 20/007

Stajalište Republike Hrvatske o Komunikaciji Komisije Europskog parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naš život, COM(2020) 380 – D.E.U. br. 20/008

Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Vijeća o izmjeni Direktive 2011/16/EU o administrativnoj suradnji u području oporezivanja, COM(2020) 314 – D.E.U. br. 20/009

Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2016/1011 u pogledu izuzeća određenih referentnih vrijednosti deviznog tečaja trećih zemalja i određivanja zamjenskih referentnih vrijednosti za određene referentne vrijednosti koje se prestaju primjenjivati, COM(2020) 337 – D.E.U. br. 20/010

Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2017/2402 o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju i o uspostavi specifičnog okvira za jednostavnu, transparentnu i standardiziranu sekuritizaciju radi potpore oporavku od pandemije bolesti COVID-19 COM (2020) 282 i Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu prilagodbi sekuritizacijskog okvira radi potpore gospodarskom oporavku u kontekstu pandemije bolesti COVID-19, COM(2020) 283 – D.E.U. br. 20/011

Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2014/65/EU u pogledu zahtjeva za informacije, upravljanja proizvodima i ograničenja pozicija radi potpore oporavku od pandemije bolesti COVID-19, COM(2020) 280 – D.E.U. br. 20/012

Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2017/1129 u pogledu prospekta EU-a za oporavak i ciljanih prilagodbi za finansijske posrednike radi potpore oporavku od pandemije bolesti COVID-19, COM(2020) 281 – D.E.U. br. 20/013

Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa djelovanja Unije u području zdravlja za razdoblje 2021. – 2027. i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 282/2014 (program „EU za zdravlje”), COM(2020) 405 – D.E.U. br. 20/014

Poslovnik Odbora za europske poslove

Odbor za europske poslove je na 1. sjednici, održanoj 28. srpnja 2020., donio Poslovnik o radu Odbora za europske poslove (NN 116/2020) kojim se uređuje način rada Odbora u skladu sa Zakonom o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima i Poslovnikom Hrvatskoga sabora.

Poslovnik je na snazi od 23. listopada 2020. godine.

Aktivnosti radnih tijela

Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku je na 2. sjednici, održanoj 8. listopada raspravlja i donio mišljenje o sljedećem stajalištu:

Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 223/2014 u pogledu uvođenja posebnih mjera za svladavanje krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19, COM(2020) 223 – D.E.U. br. 20/005

Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu je na 2. sjednici, održanoj 14. listopada raspravlja i donio mišljenja o sljedećim stajalištima:

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o Europskom institutu za inovacije i tehnologiju \(preinaka\), COM\(2019\) 331](#) – D.E.U. br. 20/006

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o Strateškom inovacijskom programu Europskog instituta za inovacije i tehnologiju \(EIT\) za razdoblje 2021. – 2027.: jačanje europskog inovacijskog talenta i kapaciteta, COM\(2019\) 330](#) – D.E.U. br. 20/007

Odbor za regionalni razvoj i fondove Europske unije je na 2. sjednici, održanoj 14. listopada raspravlja i donio mišljenja o sljedećem stajalištu:

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe \(EU\) br. 223/2014 u pogledu uvođenja posebnih mjera za svladavanje krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19, COM\(2020\) 223](#) – D.E.U. br. 20/005

Odbor za poljoprivredu je na 4. sjednici, održanoj 15. listopada raspravlja i donio mišljenja o sljedećim stajalištima:

[Stajalište Republike Hrvatske o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Strategija „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav, COM\(2020\) 381](#) – D.E.U. br. 20/003

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni Uredbe \(EU\) 2018/1999 \(Europski propis o klimi\), COM\(2020\) 80](#) – D.E.U. br. 20/004

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe \(EU\) br. 223/2014 u pogledu uvođenja posebnih mjera za svladavanje krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19, COM\(2020\) 223](#) – D.E.U. br. 20/005

[Stajalište Republike Hrvatske o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naš život, COM\(2020\) 380](#) – D.E.U. br. 20/008

Odbor za pomorstvo, promet i infrastrukturu je na 2. sjednici, održanoj 16. listopada raspravlja i donio mišljenja o sljedećem stajalištu:

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju mjera za održivo željezničko tržište s obzirom na pandemiju bolesti COVID-19, COM\(2020\) 260](#) – D.E.U. br. 20/002

Odbor za zaštitu okoliša i prirode je na 4. sjednici, održanoj 15. listopada raspravlja i donio mišljenja o sljedećim stajalištima:

[Stajalište Republike Hrvatske o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Strategija „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav, COM\(2020\) 381](#) – D.E.U. br. 20/003

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni Uredbe \(EU\) 2018/1999 \(Europski propis o klimi\), COM\(2020\) 80](#) – D.E.U. br. 20/004

[Stajalište Republike Hrvatske o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naš život, COM\(2020\) 380](#) – D.E.U. br. 20/008

Praćenje rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije

Sastanci Europskoga vijeća

U skladu s člankom 11. stavkom 2. Zakona o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima Vlada Republike Hrvatske dostavila je 22. listopada 2020. Odboru za europske poslove stajalište za sastanak Europskoga vijeća koji se održao 15. i 16. listopada 2020.

Sastanci Vijeća Europske unije

U postupku praćenja rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije, Odbor za europske poslove dostavio je radnim tijelima Hrvatskoga sabora u listopadu 7 stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije u različitim sastavima:

- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća Europske unije (Ekonomski i finansijski poslovi – ECOFIN) dostavljeno je Odboru za financije i državni proračun i Odboru za gospodarstvo;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3775. sastanak Vijeća Europske unije (Opći poslovi - GAC) dostavljeno je Odboru za europske poslove;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3774. sastanak Vijeća Europske unije (Vanjski poslovi – FAC) dostavljeno je Odboru za vanjsku politiku;
- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća Europske unije (Pravosuđe i unutarnja pitanja – JHA) dostavljeno je Odboru za pravosuđe i Odboru za unutarnje poslove i nacionalnu sigurnost;
- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća Europske unije (Zapošljavanje, socijalna politika, zdravstvo i pitanja potrošača – EPSCO) dostavljeno je Odboru za mirovinski sustav i socijalno partnerstvo, Odboru za zdravstvo i socijalnu politiku i Odboru za gospodarstvo;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3776. sastanak Vijeća Europske unije (Poljoprivreda i ribarstvo – AGRIFISH) dostavljeno je Odboru za poljoprivredu;
- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća Europske unije (Okoliš – ENVI) dostavljeno je Odboru za zaštitu okoliša i prirode.

Usklađivanje zakonodavstva

Hrvatski sabor je u listopadu donio dva zakona usklađena s pravom Europske unije:

PZE Br. prijedloga	Naziv akta	Saziv	Sjednica	Status	Rbr. čitanja	Vrsta postupka
PZE 28	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o građevnim proizvodima, s Konačnim prijedlozima zakona	10	3	donesen	1.i 2.	hitni
PZE 29	Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru finansijskih instrumenata, s Konačnim prijedlogom zakona	10	3	donesen	1.i 2.	hitni

Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije

Prema odredbi Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenta Ugovora iz Lisabona, institucije Unije izravno dostavljaju nacionalnim parlamentima sve prijedloge obvezujućih zakonodavnih i nezakonodavnih akata kao i druge neobvezujuće akte. Izravno dostavljeni akti objavljaju se dnevno na [mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora](#) s informacijama o oznaci akta, postupku donošenja, datumu dostave i rokom za provjeru načela supsidijarnosti.

U razdoblju od 1. do 31. listopada 2020. institucije Europske unije izravno su dostavile Hrvatskom saboru ukupno 57 pravnih akata na hrvatskom jeziku, od toga 31 prijedlog obvezujućih akata u zakonodavnom i nezakonodavnom postupku i 26 neobvezujućih pravnih akata.

Izravno dostavljeni prijedlozi akata u zakonodavnom postupku

Prijedlozi akata u zakonodavnom postupku obuhvaćaju prijedloge uredbi, direktiva i odluka koje u redovnom ili posebnom zakonodavnom postupku donose institucije Europske unije. U postupku donošenja zakonodavnih akata koji su u podijeljenoj nadležnosti između Europske unije i država članica, nacionalni parlamenti sudjeluju provjerom poštovanja načela supsidijarnosti u roku od osam tjedana od objave akta na službenim jezicima Unije.

Radi lakšeg praćenja izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata, akti su razvrstani prema nadležnostima odbora u Europskom parlamentu, a prijedlozi zakonodavnih akata koje Komisija objavljuje u okviru inicijativa iz godišnjih programa rada uz naziv akta sadrže i naziv inicijative iz koje proizlaze.

OKOLIŠ, JAVNO ZDRAVSTVO I SIGURNOST HRANE

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave	Rok za supsidijarnost
<u>COM (2020) 652</u>	Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2030.	29. 10. 2020. ...	

PROMET I TURIZAM

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave	Rok za supsidijarnost
<u>COM (2020) 577</u>	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1139 u pogledu sposobnosti Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa da vrši ulogu tijela za reviziju izvedbe u okviru jedinstvenog europskog neba	21. 10. 2020. 17. 12. 2020.	
<u>COM (2020) 579</u>	Izmijenjeni prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o provedbi jedinstvenoga europskog neba (recast)	22. 10. 2020. 17. 12. 2020.	

GRAĐANSKE SLOBODE, PRAVOSUĐE I UNUTARNJI POSLOVI

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave	Rok za subsidijarnost
<u>COM (2020) 612</u>	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uvođenju dubinske provjere državljana trećih zemalja na vanjskim granicama i izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EU) br. 2017/2226 i (EU) br. 2018/1240	1. 10. 2020. ...	
<u>COM (2020) 610</u>	Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o upravljanju azilom i migracijama i izmjeni Direktive Vijeća 2003/109/EZ o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem i predložene Uredbe (EU) XXX/XXX [Fond za azil i migracije]	1. 10. 2020. 19. 1. 2021.	
<u>COM (2020) 613</u>	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o kriznim situacijama i situacijama više sile u području migracija i azila	26. 10. 2020. ...	
<u>COM (2020) 611</u>	Izmijenjeni prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zajedničkog postupka za međunarodnu zaštitu u Uniji i stavljanju izvan snage Direktive 2013/32/EU	30. 10. 2020. 19. 1. 2021.	

EKONOMSKA I MONETARNA POLITIKA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave	Rok za subsidijarnost
<u>COM (2020) 688</u>	Prijedlog direktive Vijeća o izmjeni Direktive Vijeća 200-6/112/EZ u pogledu privremenih mjera povezanih s porezom na dodanu vrijednost za cjepiva protiv bolesti COVID-19 i in vitro dijagnostičke medicinske proizvode za tu bolest kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19	28. 10. 2020. ...	

ZAPOŠLJAVANJE I SOCIJALNA PITANJA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave	Rok za subsidijarnost
<u>COM (2020) 682</u>	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o primjerenoj minimalnim plaćama u Europskoj uniji	29. 10. 2020. ...	

RIBARSTVO

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave	Rok za subsidijarnost
<u>COM (2020) 670</u>	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa dokumentiranja ulova plavoperajne tune (<i>Thunnus thynnus</i>) i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 640-/2010	27. 10. 2020. ...	

Izbor izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata Europske unije

Institucije Europske unije neobvezujućim pravnim aktima kao što su preporuke i mišljenja, komunikacije, izvješća, rezolucije, deklaracije, zelene i bijele knjige definiraju i planiraju provedbu pojedinih politika Europske unije i omogućuju državama članicama odgovarajuću pripremu sudjelovanja u zakonodavnim postupcima.

Od izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata izdvajamo:

Komunikacija Novi europski istraživački prostor za istraživanje i inovacije, [COM\(2020\) 628](#)

Komisija je objavila Komunikaciju o novom europskom prostoru za istraživanje i inovacije. Novi europski istraživački prostor, temeljen na izvrsnosti, konkurentan, otvoren i usmjeren na talente unaprijedit će europsko istraživačko i inovacijsko okruženje, pospješiti tranziciju EU-a prema klimatskoj neutralnosti i njegov vodeći položaj na području digitalizacije, potaknuti oporavak od društvenih i gospodarskih posljedica krize uzrokovane koronavirusom te povećati otpornost EU-a na buduće križe.

Komisija blisko surađuje s državama članicama pri određivanju strateških ciljeva i provedbenih mjera kako bi utvrdila prioritetna ulaganja i reforme na području istraživanja i inovacija, poboljšala pristup izvrsnosti za istraživače širom EU-a i omogućila da se rezultati istraživanja primjenjuju na tržištu. Usto, Komisija će i dalje raditi na promicanju mobilnosti istraživača, razvoju njihovih vještina i karijera unutar EU-a, rodnoj ravnopravnosti te na boljem pristupu javno financiranim stručno recenziranim znanstvenim radovima.

Europski istraživački prostor pokrenut je 2000. i posljednjih je godina donio velika postignuća, no s obzirom na sadašnju situaciju, potrebno je ponovno razmotriti njegovu ulogu, bolje definirati i provesti ključne ciljeve i učiniti ga privlačnijim, zajedničkim prostorom koji će poticati vrijedna istraživanja i inovacije. Osim toga, Europa se trenutačno suočava sa znatnim društvenim, ekološkim i gospodarskim izazovima uslijed krize uzrokovane koronavirusom. Stoga su istraživanje i inovacije presudni za svladavanje tih izazova, oporavak Europe i ubrzanje dvostrukе zelene i digitalne tranzicije.

Ciljevi novog europskog istraživačkog prostora

Nadovezujući se na vodeći položaj Europe na području inovacija i njezinu znanstvenu izvrsnost, novim europskim istraživačkim prostorom nastoji se potaknuti koordinacija i suradnja u Europskoj uniji, državama članicama i privatnom sektoru te veća ulaganja u istraživanje i inovacije, mobilnost istraživača, njihovu stručnost i protok znanja.

Komunikacija definira četiri strateška cilja:

Određivanje prioritetnih ulaganja i reformi na području istraživanja i inovacija prema zelenoj i digitalnoj tranziciji kako bi se podržao oporavak Europe i povećala njezina konkurentnost

Potpore EU-a istraživanju i inovacijama predviđena je u okviru različitih programa, kao što su Obzor Europa, kohezijska politika i novog instrumenta za oporavak. Kako bi se postigle potrebne pozitivne promjene i rezultati, potpore koje osigurava EU moraju se nadopuniti ulaganjima iz država članica i privatnog sektora. U Komunikaciji je potvrđen cilj da se 3 % BDP-a izdvaja za ulaganje EU-a u istraživanje i inovacije, potiče daljnja suradnja među državama članicama i usklade aktivnosti koje one poduzimaju na nacionalnoj razini, postavljanjem cilja da se do 2030. 5 % nacionalnih javnih sredstava izdvoji za zajedničke istraživačke i razvojne programe i europska partnerstva.

Načelo izvrsnosti, koje podrazumijeva da najbolji istraživači s najboljim idejama mogu dobiti finansijska sredstva, i dalje je temelj za sva ulaganja u okviru europskog istraživačkog prostora.

Poboljšanje pristupa objektima i infrastrukturi izvrsnosti za istraživače diljem EU-a

Ulaganja država članica u istraživanje i inovacije i dalje su neujednačena, što dovodi do razlika u znanstvenoj izvrsnosti i rezultatima inovacija koje je potrebno premostiti. EU pomaže zemljama koje zaostaju na ovom području putem prilagođenih konkretnih programa potpore, a ujedno će nastaviti pružati potporu putem programa Obzor Europa uz jačanje suradnje s iskusnijim partnerima kako bi se poboljšao pristup izvrsnosti. Komisija predlaže da države članice koje zaostaju za europskim projektom BDP-a za ulaganja u istraživanje i razvoj usmjeri svoje aktivnosti na povećanje svojih ulaganja za 50 % u sljedećih pet godina.

U tu svrhu će se povećavati mobilnost istraživača putem namjenskih programa osposobljavanja i mobilnosti između industrijskog sektora i akademske zajednice. Kako bi napredak u istraživanju koje se temelji na izvrsnosti bio vidljiv, države članice koje zaostaju za prosjekom EU-a, prema najčešće citiranim publikacijama, trebale bi smanjiti razliku u odnosu na prosjek EU-a za najmanje jednu trećinu u sljedećih pet godina.

Primjena rezultata istraživanja u gospodarstvu kako bi se potaknula poslovna ulaganja i ojačala konkurentnost EU-a i njegovo vodstvo u globalnom tehnološkom okruženju

Kako bi se ubrzao prijenos rezultata istraživanja u realni gospodarski sektor i podržala provedba nove industrijske strategije, Komisija će poticati i usmjeravati razvoj zajedničkih tehnoloških planova s industrijskim sektorom što će omogućiti privlačenje privatnih ulaganja u ključne međunarodne projekte. Time će se potaknuti razvoj konkurentnih tehnologija na ključnim strateškim područjima i istodobno osigurati snažnija europska prisutnost na globalnoj sceni.

Usporedno s tim, nakon detaljnog praćenja, Komisija će istražiti mogućnost razvoja okvira za umrežavanje koji će se temeljiti na postojećim subjektima i kapacitetima, kao što su centri izvrsnosti ili digitalni inovacijski centri, kako bi se olakšala suradnja i razmjena najboljih praksi do 2022. Komisija će i dalje u ovom dvogodišnjem razdoblju razvijati vodeća načela za vrednovanje i nagrađivanje inovacija, kao i kodeks prakse za pametnu upotrebu intelektualnog vlasništva kako bi se osigurao pristup učinkovitoj i cjenovno pristupačnoj zaštiti intelektualnog vlasništva.

Jačanje mobilnosti istraživača i slobodnog protoka znanja i tehnologije putem bolje suradnje među državama članicama kako bi svi imali koristi od istraživanja i njegovih rezultata

EU će nastojati stvoriti uvjete za razvoj karijere kako bi privukao i zadržao najbolje istraživače u Europi te poticati istraživače na karijeru izvan akademske zajednice. U tu svrhu do kraja 2024., u partnerstvu s državama članicama i istraživačkim organizacijama, osigurati instrument za potporu istraživačkoj karijeri. Taj će instrument obuhvatiti sljedeće elemente: okvir kompetencija za istraživače radi evidentiranja ključnih vještina i neusklađenosti; program mobilnosti za potporu razmjeni i mobilnosti istraživača u industriji i akademskoj zajednici; ciljane mogućnosti osposobljavanja i profesionalnog razvoja u okviru programa Obzor Europa i portal „jedinstvena kontaktna točka” za lakše pronalaženje svih potrebnih informacija i za upravljanje učenjem i karijerama.

EU će u bliskoj suradnji s državama članicama raditi na ostvarenju navedenih strateških ciljeva putem 14 mjera koje su međusobno povezane i koje će biti ključne za ostvarivanje европскog istraživačkog prostora. Nadalje, Komisija će pokrenuti Europski forum za tranziciju, forum za stratešku raspravu s državama članicama koji će im pružiti potporu u dosljednoj provedbi ciljeva. Komisija će do prve polovice 2021. predložiti da države članice usvoje Pakt za istraživanje i inovacije u Europi, kojim će se potvrditi njihov angažman na zajedničkim politikama i načelima te navesti područja na kojima će zajednički razvijati prioritetne mjere.

Iz Europskog parlamenta

Glavni naglasci plenarne sjednice Europskog parlamenta, Bruxelles, 5. – 8. listopada 2020.

Plenarna sjednica Europskog parlamenta održana je u prilagođenim uvjetima rada EP-a zbog pandemije Covida-19 u Bruxellesu umjesto u Strasbourg u kako je predviđeno osnivačkim ugovorima.

Glavni naglasci plenarnih rasprava i usvojenih rezolucija

Zaključci s izvanredne sjednice Europskog vijeća održane 1. i 2. listopada 2020. i priprema za sastanak Europskog vijeća 15. i 16. listopada 2020.

Šefovi država ili vlada država članica Evropske unije na izvanrednom sastanku Europskog vijeća 1. i 2. listopada 2020. raspravljali su o vanjskim poslovima i gospodarskim temama te donijeli Zaključke o suočavanju s pandemijom bolesti Covid-19 i njenim posljedicama za europsko i svjetsko gospodarstvo, jedinstvenom tržištu, industrijskoj politici i digitalizaciji, istočnom Sredozemljem, odnosima s Kinom i s Rusijom, stanju u Bjelarusu, sukobu u Gorskem Karabahu te slučaju Alekseja Navaljnog. Također, EV je održalo razmjenu mišljenja o aktualnostima u odnosima EU-a i Ujedinjene Kraljevine, s osrvtom na tekuće pregovore o budućim odnosima, te o tijeku međuinstitucijskih pregovora o Višegodišnjem finansijskom okviru (VFO) za razdoblje 2021. – 2027.

Predsjednik EV-a Charles Michel predstavio je Program čelnika za razdoblje 2020.-2021. kojim su obuhvaćeni ključni izazovi s kojima se suočava EU i kojim se priprema teren za strateške rasprave na sastancima EV-a do kraja ove i u prvoj polovici sljedeće godine.

Na redovnom sastanku EV-a koji se održava 15. i 16. listopada 2020. čelnici i čelnice EU-a raspravlјat će o sljedećim temama:

- trenutačnoj epidemiološkoj situaciji vezano uz Covid-19, s naglaskom na rad na razvoju i distribuciji cjepiva na razini EU-a,
- odnosima s UK, kako u kontekstu provedbe Sporazuma o povlačenju, tako i glede stanja pregovora o budućem partnerstvu EU-a i UK, a razmotrit će i moguće scenarije nakon 1. siječnja 2021. kada istječe prijelazno razdoblje,
- klimatskim promjenama, konkretno napretku postignutom u ostvarivanju cilja EU-a o klimatskoj neutralnosti do 2050.,
- odnosima s Afrikom.

U raspravi u kojoj su sudjelovali [predsjednik EV-a Michel](#) i potpredsjednik Europske komisije nadležan za međuinstitucijske odnose i predviđanja [Maroš Šefčovič](#), većina zastupnika je, u skladu s već ranije izrečenim stajalištima, naglasila da bi EU trebala težiti većoj strateškoj autonomiji i pozvala na postizanje dogovora što je prije moguće o planu oporavka u čijem bi fokusu trebali biti zapošljavanje, socijalna jednakost, ulaganja te digitalna i zelena tranzicija. Također, veći dio zastupnika ponovno je izrazio potporu uvjetovanosti dodjele sredstava iz proračuna EU-a poštovanjem vladavine prava.

Potprijeđnik EK Šefčovič informirao je da EK do kraja ove godine planira objaviti prijedlog o minimalnoj plaći za radnike u EU-u. Također, istaknuo je kako EK ostaje predana brzom postizanju dogovora između EP-a i Vijeća o budućem VFO-u i planu oporavka.

Vladavina prava

Nakon prethodne rasprave zastupnici su usvojili [rezoluciju](#) o [uspostavi mehanizma EU-a za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava](#) u kojoj EP naglašava da EU treba što prije osmislići čvrst, sveobuhvatan i pozitivan program za učinkovitu zaštitu i jačanje demokracije, vladavine prava i temeljnih prava za sve svoje građane te, u tom smislu, poziva EK i Vijeće da bez odgode započnu pregovore s EP-om o međuinstitucijskom sporazumu u skladu s [čl. 295. Ugovora o funkciranju EU-a](#) (UFEU), na temelju prijedloga međuinstitucijskog sporazuma o osnaživanju vrijednosti Unije koji je priložen rezoluciji.

Između ostalog, EP predlaže uspostavu godišnjeg ciklusa praćenja koji bi se sastojao od pripremne faze, objave godišnjeg izvješća o praćenju usklađenosti s vrijednostima Unije, uključujući relevantne preporuke za pojedinu zemlju, te od dalnjih mjera, uključujući provedbu preporuka. Provodio bi se u duhu transparentnosti i otvorenosti te uključivao građane i civilno društvo. Također, dužnu pažnju trebalo bi posvetiti zaštiti od dezinformacija.

Godišnji ciklus praćenja trebao bi biti sveobuhvatan, objektivan, nepristran, utemeljen na dokazima te se jednako i pravedno primjenjivati na sve države članice. Glavni cilj godišnjeg ciklusa praćenja trebala bi biti prevencija povrede vrijednosti Unije kao i neusklađenosti s njima te naglašavanje pozitivnih razvoja i razmjene najboljih praksi, pri čemu bi se pružila zajednička osnova za druge postupke triju institucija.

Tijekom sjednice održana je i [rasprava](#) o [uvjetovanosti u pogledu vladavine prava u okviru pregovora o VFO-u i instrumentu „EU za sljedeće generacije“](#) u kojoj su sudjelovali njemački državni ministar za europske poslove Michael Roth, u ime Vijeća EU-a, i povjerenik EU-a za pravosuđe Didier Reynders.

EP je 4. travnja 2019. u redovnom zakonodavnom postupku u prvom čitanju usvojio stajalište o [Prijedlogu uredbe](#) EP-a i Vijeća o zaštiti proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama iz svibnja 2018. Usvojeno stajalište polazišna je točka za međuinstitucijske pregovore EP-a s Vijećem i EK (trijalog).

U srpnju 2020., u sklopu [rezolucije o zaključcima izvanrednog sastanka EV-a od 17. do 21. srpnja 2020.](#), EP je usvojio mišljenje mehanizmu uvjetovanosti koji bi onemogućio korištenje sredstava iz fondova EU-a u slučaju postojanja općih nedostataka na području vladavine prava u pojedinoj državi članici. Pritom je EP izrazio žaljenje zbog činjenice da je EV znatno oslabilo napore EK i EP-a u pogledu poštovanja vladavine prava, temeljnih prava i demokracije u sklopu VFO-a i instrumenta „EU za sljedeće generacije“ i pozvao na nastavak trijaloga o mehanizmu koji je predložila EK kako bi se proračun EU-a zaštitio u slučajevima kad postoji sustavna prijetnja vrijednostima ugrađenima u čl. 2. Ugovora o EU-a (UEU) i kad su u pitanju finansijski interesi Unije. EP smatra da bi se mehanizam trebalo pokrenuti izglasavanjem „obrnute kvalificirane većine“.

Vijeće EU-a 30. rujna 2020. usvojilo je [mandat](#) o početku međuinstitucijskih pregovora o uredbi o općem sustavu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije.

Tijekom plenarne rasprave većina zastupnika kritički se osvrnula na stajalište Vijeća, naglasivši kako njime nije stvoren instrument koji bi se mogao aktivirati u praksi, odnosno da prijedlozi Vijeća ne sežu dovoljno daleko za stvaranje praktičnog instrumenta kojim bi se sredstva EU-a uvjetovala s poštovanjem vladavine prava.

Šesti krug međuinsticijskih pregovora o sljedećem dugoročnom proračunu EU-a i novim izvorima vlastitih sredstava EU-a održan je 5. listopada 2020. Nije ostvaren napredak. Izjava za medije pregovaračkog tima EP-a za VFO i vlastita sredstva dostupna je [ovdje](#).

Nakon prethodne rasprave, s 358 glasova „za“, 277 „protiv“ i 56 suzdržanih, usvojena je nezakonodavna [rezolucija o vladavini prava i temeljnim pravima u Bugarskoj](#) u kojoj EP izražava žaljenje zbog „značajnog pogoršanja u pogledu poštovanja načela vladavine prava, demokracije i temeljnih prava, uključujući neovisnost sudstva, diobu vlasti, borbu protiv korupcije i slobodu medija“. EP, također, ponavlja svoje stajalište o Prijedlogu uredbe o zaštiti proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama, uključujući potrebu za zaštitom prava korisnika, te poziva Vijeće da što prije započne međuinsticijске pregovore.

Covid-19

Nakon prethodnih rasprava EP je usvojio:

[stajalište](#) u prvom čitanju o Prijedlogu uredbe o izmjeni Uredbe (EU) 2018/848 o ekološkoj proizvodnji u pogledu datuma početka njezine primjene i određenih drugih datuma iz te uredbe, kako bi se uzele u obzir izvanredne okolnosti uzrokovane pandemijom Covida-19 koje zahtijevaju znatnu prilagodbu ekološkog sektora u pogledu proizvodnje, stavljanja na tržiste, kontrola i međunarodne trgovine.

[stajalište](#) u prvom čitanju o Prijedlogu uredbe o izmjeni Uredbe (EU) br. 514/2014 EP-a i Vijeća u pogledu postupka opoziva, kako bi se uzeli u obzir izravni i neizravni učinci pandemije Covida-19 u državama članicama i omogućila potpora u provedbi fondova. U tom pogledu, predložena je potpuna primjenu pravila N + 2 kako bi se državama članicama dalo dovoljno vremena za provedbu dodijeljenih sredstava i prijavu rashoda Komisiji.

Europski propis o klimi

Zastupnici su usvojili amandmane na [Prijedlog uredbe](#) Vijeća o uspostavljanju okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1999, tzv. [Europski propis o klimi](#), koji čine [mandat](#) pregovaračkog tima EP-a za međuinsticijске pregovore s Vijećem i EK. Prijedlog Europskog propisa o klimi dio je šireg paketa ambicioznih mjera najavljenih u Komunikaciji EK o Europskom zelenom planu kojim se uspostavlja okvir za nepovratno, predvidljivo i žurno smanjivanje emisija stakleničkih plinova i njihovo intenzivnije uklanjanje djelovanjem prirodnih i drugih ponora u EU-u, u skladu s klimatskim i okolišnim ciljevima EU-a.

EP snažno podržava ostvarivanje klimatske neutralnosti EU-a i njezinih država članica najkasnije do 2050. i naglašava kako od 1. siječnja 2051. količina stakleničkih plinova uklonjenih ponorima mora biti veća od količine antropogenih emisija u Uniji i svim državama članicama. Od EK se traži da do 31. svibnja 2023. provede procjenu učinka i na temelju nje predloži međucilj za 2040. kako bi se osiguralo da je EU na pravom putu za ostvarivanje cilja za 2050. K tome, EP smatra da bi EU i države članice trebale do 31. prosinca 2025. postupno ukinuti sve izravne i neizravne subvencije za fosilna goriva te su naglasili da treba i dalje raditi na smanjenju energetskog siromaštva. Također, EP je zatražio do 30. lipnja 2022. osnivanje Europskog odbora za klimatske promjene (ECCC) kao stalnog, neovisnog, interdisciplinarnog, znanstveno-savjetodavnog tijela za klimatske promjene koje svojim djelovanjem dopunjuje rad Europske agencije za okoliš (EEA) te rad postojećih istraživačkih institucija i agencija Unije. Trenutačni cilj smanjenja emisija za 2030. iznosi 40 % u odnosu na razine iz 1990. EK je u Prijedlogu europskog propisa o klimi predložila da se taj cilj poveća na “najmanje 55 %”, dok EP u svom stajalištu zatražio ambiciozniji cilj smanjenje neto emisija za 60 % u usporedbi s razinama iz 1990.

Izmjene sastava Europske komisije

Nakon pozitivne ocjene saslušanja u nadležnim odborima EP-a, u tajnom glasovanju velikom većinom glasova zastupnici su odobrili dodjelu novih dužnosti izvršnom potpredsjedniku EK Valdisu Dombrovskisu do kraja mandata Komisije 31. listopada 2024., odnosno odobrili imenovanje Mairead McGuinness članicom EK, do kraja mandata Komisije 31. listopada 2024. Izvršni potpredsjednik EK za „Gospodarstvo u interesu građana“ Dombrovskis biti nadležan i za portfelj trgovine, dok će povjerenica McGuinness biti zadužena za financijsku stabilnost, financijske usluge i uniju tržišta kapitala. Do preraspodjele dužnosti u EK došlo je zbog ostavke povjerenika za trgovinu Phila Hogana krajem kolovoza 2020.

Vanjskopolitičke teme

Zastupnici su s potpredsjednikom EK/visokim predstavnikom Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Josepom Borrelлом raspravljadi o ponovnom zaoštrevanju sukoba između Armenije i Azerbajdžana oko enklave Gorski Karabah, diplomatskoj misiji EU-a u Venezueli u pogledu mogućih izbora te o stanju u Iranu, uključujući i nedavna zabrinjavajuća zbivanja u vezi s ljudskim pravima.

Vp Borrell naglasio je kako je stajalište EU-a po pitanju sukoba u Gorskem Karabahu jasno – borbe moraju prestati i obje se strane moraju ponovno uključiti u smislene pregovore, bez preduvjeta i pod pokroviteljstvom supredsjedatelja OEŠS-ove skupine iz Minska. Vojno rješenje sukoba kao ni vanjsko uplitanje nisu prihvatljivi. *Podsjećamo, EV je u svojim Zaključcima od 1. i 2. listopada 2020. pozvalo na hitan prekid neprijateljstava i potaknulo sukobljene strane da se ponovno obvezu na trajni prekid vatre i mirno rješenje sukoba.* Zastupnici su izrazili zabrinutost zbog sukoba u Gorskem Karabahu te su, također, pozvali na trenutni prekid borbi i nastavak mirovnih pregovora.

Nakon prethodnih rasprava usvojene su nezakonodavne rezolucije o slučajevima kršenja ljudskih prava i demokratskih načela u Eritreji, Nikaragvi i Saudijskoj Arabiji.

Proračunski postupak

Prihvaćen je nacrt izmjene proračuna br. 7/2020 općeg proračuna EU-a za 2020. čija je svrha ažurirati prihodovnu stranu proračuna kako bi se uzeo u obzir najnoviji razvoj događaja uzrokovan pandemijom Covida-19. Konkretno cilj je revidirati predviđanja tradicionalnih vlastitih sredstava EU-a (tj. carina), osnovica poreza na dodanu vrijednost (PDV) i bruto nacionalnog dohotka (BND) te unijeti u proračun relevantne korekcije za UK i njihovo financiranje, što utječe na raspodjelu doprinosa iz vlastitih sredstava država članica u proračun EU-a, te ažurirati druge prihode, kao što su novčane kazne i tečajne razlike.

U skladu s proračunskim postupkom, predstavljeno je stajalište Vijeća o nacrtu općeg proračuna EU-a za financijsku godinu 2021. Prema stajalištu Vijeća u proračunu za sljedeću godinu predviđa se ukupno 162,9 milijardi eura za obveze i 164,8 milijardi eura za plaćanja. EP bi svoje amandmane na stajalište Vijeća trebao donijeti u tjednu od 9. studenoga 2020.

Glavni naglasci plenarne sjednice Europskog parlamenta, Bruxelles, 19. – 23. listopada 2020.

Europski parlament nastavio je rad u prilagođenim uvjetima zbog pandemije Covida-19. Plenarna sjednica održana je u Bruxellesu umjesto u Strasbourg, kako je predviđeno Osnivačkim ugovorima. Zastupnicima je prvi put omogućeno sudjelovanje u plenarnim raspravama putem video veze iz informativnih ureda EP-a u glavnim gradovima država članica. Glasovanje se, kao i prethodnih sjednica, odvijalo putem e-pošte u tri kruga.

Naglasci odabranih plenarnih rasprava i usvojenih rezolucija

Program rada Europske komisije za 2021.

Program rada EK za 2021. zastupnicima je predstavio potpredsjednik EK za međuinstitucijske odnose i predviđanja [Maroš Šefčovič](#). U raspravi su sudjelovali predstavnici klubova zastupnika u EP-u (klub zastupnika EKR-a nije sudjelovao u raspravi) koji su mahom pozdravili Program rada EK za 2021. Klub zastupnika ID-a, poznat po euroskeptičnim stajalištima, iznio je kritiku na račun rada EK izrazivši mišljenje da EK koristi tekuću gospodarsku i zdravstvenu krizu za veću centralizaciju EU-a te je pozvao na jačanje uloge država članica.

Klub zastupnika EPP-a osobito je pozdravio naglasak koji je stavljen na digitalnu agendu, najavu nove strategije za budućnost Šengena, inovacije i ulaganja za zdravlje i dobrobit građana te fokusiranje na jačanje uloge EU-a na globalnoj sceni i s tim u vezi jačanje konkurentnosti europskog gospodarstva, među ostalim kroz reviziju trgovinske politike, ažuriranje industrijske strategije, dok je u pogledu provedbe Europskog zelenog plana naglasio značaj istraživanja i inovacija. Klub zastupnika S&D-a istaknuo je potrebu žurnog postizanja dogovora o europskom planu oporavka i sljedećem VFO-u, kao i ubrzavanja procesa digitalne i zelene tranzicije. Pozdravio je akcijski plan za potpunu provedbu Europskog stupa socijalnih prava i nadodao potrebu posvećivanja veće pažnje borbi protiv siromaštva i pravima radnika, kao i energetskom siromaštву, poreznoj pravednosti i fleksibilnosti poreznih mjera. Zaključno je naglasio značaj načela solidarnosti za budućnost EU. Klub zastupnika Renew Europe također je stavio naglasak na promicanje vrijednosti na kojima se temelju EU. Pozvao je na dovršetak jedinstvenog tržišta, bez odgoda, veću potporu malim i srednjim poduzetništvima, ulaganja u zelene i inovativne tehnologije te izradu geopolitičke digitalne strategije s ciljem potpore izgradnji europskog digitalnog društva. Klub zastupnika Zeleni/ESS pozdravio je stavljanje naglaska na Europski zeleni plan i prateće predloženo zakonodavstvo, najavljenu reviziju trgovinske politike EU-a i pozvao na reviziju Zajedničke poljoprivredne politike kako bi bila u potpunosti uskladjena s Europskim zelenim planom. Klub zastupnika GUE/NGL pozvao je na poduzimanje većih napora na europskoj razini u cilju zaštite javnog zdravlje, veću solidarnost između država članica te osiguravanje adekvatnih finansijskih sredstava u sljedećem VFO-u za provedbu ciljeva zelene i digitalne tranzicije.

Zaključci sa sastanka Europskog vijeća 15. i 16. listopada 2020., s naglaskom na pregovore o budućim odnosima između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine

Šefovi država ili vlada država članica EU-a na [sastanku Europskog vijeća, 15. i 16. listopada 2020.](#), raspravljali su i donijeli [Zaključke](#) o:

- trenutačnoj epidemiološkoj situaciji vezano uz Covid-19, s naglaskom na ostvaren napredak u pogledu koordinacije na razini EU-a u borbi protiv drugog vala pandemije te glede razvoja i distribucije cjepiva na razini EU-a. Čelnici EU-a također su dogovorili nastavak koordinacijskih napora u pogledu: propisa o karanteni, prekograničnog praćenja kontakata, strategija testiranja, zajedničke procjene metoda testiranja i privremenog ograničenja neobveznih putovanja u EU.
- odnosima EU-a i Ujedinjene Kraljevine, kako u kontekstu provedbe Sporazuma o povlačenju, tako i glede stanja pregovora o budućem partnerstvu EU-a i UK, a razmotrit će i moguće scenarije nakon 1. siječnja 2021. kada istječe prijelazno razdoblje,
- klimatskim promjenama, konkretno Komunikaciji „Povećanje klimatskih ambicija Europe za 2030.”, uključujući predloženi cilj smanjenja emisija za najmanje 55 % do 2030. i mјere potrebne za postizanje te ambicije. Čelnici EU-a bili su mišljenja da bi EU trebala zajednički ostvariti ažurirani cilj na najisplativiji mogući način. EV će se ovom pitanju ponovno posvetiti na sastanku u prosincu 2020. u cilju postizanja dogovora o novom cilju smanjenja emisija za 2030. te u svrhu podnošenja ažuriranog nacionalno utvrđenog doprinosa EU-a Okvirnoj konvenciji UN-a o promjeni klime do kraja godine.

- vanjskim odnosima (odnosi s Afrikom, južno susjedstvo, Bjelarus, Turska i rušenje zrakoplova na letu MH17).

Zaključcima je EV izrazilo zabrinutost zbog nedostatnog napretka u pregovorima o budućim odnosima između EU-a i UK u ključnim pitanjima od interesa za EU, potvrdilo pregovaračke smjernice od 25. veljače, posebice u pogledu jednakih uvjeta, upravljanja i ribarstva, pozvalo na nastavak pregovora, ali i na pripravnost i spremnost na svim razinama i za sve ishode, među ostalim i za nepostizanje dogovora.

U raspravi sa zastupnicima sudjelovali su predsjednik EV-a [Charles Michel](#), glavni pregovarač EU-a za buduće odnose s UK [Michel Barnier](#) i potpredsjednik EK [Šefčovič](#).

Predsjednik EV-a Michel i gp Barnier istaknuli su kako je EU spremna pregovarati 24 sata dnevno u cilju pronalaska kompromisa, osobito u pogledu otvorenih pitanja – osiguravanje jednakih uvjeta (*level playing field*), ribarstvo, upravljanje budućim Sporazumom i prateća uloga Suda EU-a, na temelju pravnih tekstova, no vlada UK također sa svoje strane mora dati određena jamstva.

U srijedu, 21. listopada 2020. gp Michel i gp UK David Frost dogovorili su načela za daljnje pregovore između EU-a i UK o budućim odnosima prema kojima „inicijalni krug“ intenziviranih pregovora počinje 22. listopada i traje do 25. listopada, uključujući vikend.

Većina zastupnika pozdravila je Zaključke EV-a u pogledu pregovora o budućim odnosima s UK i iskazala čvrstu potporu gp Barnieru i njegovu mandatu, osobito nastojanjima da se osiguraju jednakci uvjeti i izbjegne socijalni i ekološki dumping u budućim odnosima s UK.

U osvrtu na ostale teme sastanka EV-a, zastupnici su pozvali EV-a na što skorije postizanje dogovora o povećanju klimatskih ambicija EU-a (uključujući predloženi cilj smanjenja emisija za najmanje 55 % do 2030. i mjere potrebne za postizanje te ambicije) kao i o VFO-u za razdoblje 2021. – 2027., u okviru kojega je potrebno osigurati adekvatna ulaganja u obrazovanje, istraživanje, zdravstvo te digitalnu i zelenu tranziciju.

Predsjednik EP-a David Maria Sassoli u [izjavi](#) od 20. listopada 2020. o budućem dugoročnom proračunu EU-a naglasio je predanost EP-a postizanju ambicioznog dogovora o VFO-u 2021. – 2027. i novim vlastitim sredstvima EU-a, instrumentu za oporavak „EU za sljedeće generacije“ i prijedlozima o uvjetovanosti poštovanja vladavine radi zaštite proračuna EU-a, i pozvao na osiguravanje dodatnih sredstava za vodeće programe u okviru VFO-a.

Reciproitet viznog režima Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država

Nakon prethodne rasprave održane slijedom [pitanja za usmeni odgovor](#) koji je EK postavio Odboru za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE), zastupnici su, sa 376 glasova za, 269 protiv i 43 suzdržanih, usvojili [rezoluciju](#) o obvezama Komisije na području viznog reciprociteta u skladu s čl. 7. [Uredbe \(EU\) 2018/1806](#) o popisu trećih zemalja čiji državljeni moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljeni izuzeti od tog zahtjeva.

Uredba (EU) 2018/1806 sadrži tzv. mehanizam reciprociteta kojemu je cilj zajamčiti da se na građane EU-a koji putuju u neku treću zemlju primjenjuju isti uvjeti koji se primjenjuju na građane te treće zemlje koji putuju u EU. Nakon što država članica obavijesti EK o nedostatku reciprociteta, u okviru mehanizma reciprociteta predviđeno je pokretanje postupka za prestanak takve situacije koji uključuje precizne vremenske okvire i mjere koje će se poduzeti. Ako u roku od 24 mjeseca od dana službene objave treća zemlja nije ukinula obvezu posjedovanja vize, EK donosi delegirani akt kojim se privremeno suspendira izuzeće od obveze posjedovanja vize na razdoblje od 12 mjeseci za državljane te treće zemlje (konkretno u ovom slučaju za državljane SAD-a, op.a.).

U travnju 2014. pet država članica – Bugarska, Cipar, Hrvatska, Poljska i Rumunjska, obavijestilo je EK o izostanku reciprociteta u odnosu na SAD. Poljski državljeni od prošle godine mogu putovati u SAD bez obveze posjedovanja vize za kratkotrajni boravak, no SAD i dalje zahtjeva vize za ulazak na svoje državno područje za državljane Bugarske, Cipra, Hrvatske i Rumunjske.

Budući da je rok za djelovanje EK istekao 12. travnja 2016., EP ponavlja svoje stajalište da je EK pravno obvezna donijeti delegirani akt kojim se privremeno suspendira izuzeće od obveze posjedovanja vize za državljane trećih zemalja koje nisu ukinule obvezu posjedovanja vize za građane određenih država članica u roku od 24 mjeseca od dana objave obavijesti u tom pogledu, te na temelju članka 265. Ugovora o funkcioniranju EU-a (UFEU) poziva EK da doneše potrebni delegirani akt najkasnije u roku od dva mjeseca od dana donošenja ove Rezolucije, odnosno do 22. prosinca 2020.

EK je od 2016. objavila sedam komunikacija o situacijama bez reciprociteta ([COM \(2016\) 221](#), [COM \(2016\) 481](#), [COM \(2016\) 816](#), [COM \(2017\) 227](#), [COM \(2017\) 813](#), [COM \(2018\) 855](#) i [COM \(2020\) 119](#) „Trenutačno stanje i mogući načini njegova poboljšanja u pogledu nedostatka reciprociteta u području vizne politike“ od 23. ožujka 2020.)

Covid-19

U okviru rasprave o mjerama EU-u za ublažavanje socijalnih i gospodarskih posljedica bolesti Covida-19, povjerenik EU-a za gospodarstvo Paolo Gentiloni istaknuo je kako će se ekonomski utjecaj tekuće zdravstvene krize na gospodarstvo EU-a tek izmjeriti pomoću jesenske gospodarske prognoze 2020, koja će biti objavljena za nekoliko tjedana.

Međunarodni monetarni fond (MMF) u okviru svoje listopadske regionalne gospodarske prognoze za Europu ustanovio je kako je do sredine listopada 2020. u Europi od Covida-19 život izgubilo više od 240 000 osoba, dok se procjenjuje da je gotovo 7 milijuna osoba zaraženo virusom. Mjere koje su proljetos poduzete u EU-u (*lockdown*, dobrovoljno socijalno distanciranje, poremećaji u lancima opskrbe i manja potražnja) doveli su do rekordnog kolapsa ekonomske aktivnosti, a realni je BDP pao za oko 40 % u drugom tromjesečju 2020. Predviđa se kako će se europski realni BDP smanjiti za 7 % u 2020. godini, što je njegov najveći pad od Drugog svjetskog rata, nakon čega će uslijediti oporavak od 4,7 % u 2021. S druge strane, ističe se kako su mjere koje su poduzele EU i države članice (npr. fiskalni paketi za potporu kućanstvima i tvrtkama, program SURE za zaštitu radnih mjesta i zadržavanja zaposlenika) doprinijele očuvanju najmanje 54 milijuna radnih mjesta.

U kolovozu 2020. stopa nezaposlenosti u EU-u bila je 7,4 %, dok je u istom mjesecu prošle godine ona iznosila 6,6 %. Prema podacima Eurostata stopa nezaposlenosti u Hrvatskoj u kolovozu ove godine bila je 8,3 %, a u istom mjesecu prošle godine bila je 6,5 %.

Rezolucija o politici zapošljavanja i socijalnoj politici europodručja u 2020. konstatira kako se beskućništvo u posljednjih deset godina povećavalo u većini država članica, dok najmanje 700 000 osoba spava na ulicama u EU-u što predstavlja porast od 70 % u usporedbi sa situacijom prije 10 godina. Budući da je pandemija Covida-19 ukazala kako je beskućništvo socijalna i javnozdravstvena kriza, EP poziva EK na izradu političke strategije kojom bi se zamijenila strategija Europa 2020. čiji je cilj iskorjenjivanje siromaštva povezivanjem ključnih instrumenata kao što su Europski zeleni plan, Europski stup socijalnih prava i Europski semestar, u skladu s UN-ovim ciljevima održivog razvoja.

U Preporuci Vijeću i pEK/Vp Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o provedbi stalne strukturirane suradnje i upravljanju njome (PESCO) EP, između ostalog, ističe da je pandemija prouzročena bolešću Covid-19 ukazala da EU nema dovoljnju nadležnost u području zdravstvene skrbi, priznaje ključnu ulogu europskih oružanih snaga u suočavanju s problemima izazvanima pandemijom bolesti Covid-19, kako u pogledu upravljanja kriznim situacijama na području zdravlja, tako i u pogledu pružanja potpore civilnim misijama i operacijama.

Nakon prethodnih rasprava EP je usvojio:

- stajalište u prvom čitanju o Prijedlogu uredbe o izmjeni Uredbe (EU) br. 168/2013 u pogledu posebnih mjera za vozila kategorije L na kraju serije kao odgovor na pandemiju bolesti Covid-19. Budući da je kriza uzrokovana pandemijom Covida-19 prouzročila poremećaj u lancu opskrbe kritičnim i sastavnim dijelovima vozila kategorije L i znatan pad potražnje za tim vozilima, vozila čija će EU homologacija tipa postati nevažeća 1. siječnja 2021. mogu se staviti na raspolaganje na tržištu, registrirati ili staviti u upotrebu kao vozila na kraju serije do 31. prosinca 2021.
- rezoluciju o budućnosti europskog obrazovanja u kontekstu bolesti Covid-19 u kojoj se, između ostaloga, ukazuje na digitalni jaz u pogledu pristupa digitalnoj infrastrukturi i uređajima, kvalitete nastave putem interneta i vještina učenika/studenata, nastavnika i voditelja osposobljavanja, te poziva EK da predloži odvažan okvir buduće europske obrazovne politike kojim će se europski prostor obrazovanja iz nedefinirane vizije koja se temelji na općim načelima pretvoriti u konkretni program rada s mjerljivim ciljevima te će se, među ostalim, u Uniji do 2025. omogućiti automatsko uzajamno priznavanje kvalifikacija, diploma i razdoblja učenja u inozemstvu. Također, EK se potiče zauzme jednako odvažan pristup i u pogledu poboljšanog Akcijskog plana za digitalno obrazovanje, pri čemu skup neujednačenih mjera treba zamijeniti razrađenom strategijom za digitalne vještine i obrazovanje. Zaključno se naglašava kako naglašava su visokokvalitetni obrazovni sustavi temelj globalne konkurentnosti EU-a te podsjeća da su za dobro funkcioniranje sustava obrazovanja i osposobljavanja potrebne visoke razine javnih ulaganja. U tom smislu EP izražava duboko žaljenje što politički dogovor o sljedećem VFO -u koji je postignut na srpanjskom EV-u predviđa rezove proračuna za programe kojima se podupiru politike obrazovanja i osposobljavanja (Erasmus+, Obzor Europa i Europski socijalni fond plus) i ponavlja svoj poziv na utrostručenje proračuna programa Erasmus+ u odnosu na VFO za razdoblje 2014.-2020.

Digitalne usluge i umjetna inteligencija

Nakon prethodne rasprave zastupnici su usvojili šest rezolucija u kojima su iznijeli prioritete EP-a, u formi preporuka EK, za budući Akt o digitalnim uslugama te o umjetnoj inteligenciji (AI), konkretno o tome što bi pravila o AI trebala obuhvaćati kad je riječ o etici, odgovornosti i pravima intelektualnog vlasništva kako bi EU mogla postati globalni predvodnik razvoja na tom području:

- rezolucija s preporukama EK o Aktu o digitalnim uslugama, s naglaskom na poboljšanje funkcioniranja jedinstvenog tržišta, koju je podnio Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača (IMCO) EP-a poziva na:
 - donošenje strožih pravila za suzbijanje nezakonitog sadržaja i aktivnosti na internetu i poziva na uspostavu obveznog antropocentrčnoga mehanizma „obavješćivanja i djelovanja“ kako bi korisnici mogli obavijestiti internetske posrednike o potencijalno nezakonitom sadržaju ili ponašanju. Korisnici bi, također, trebali imati mogućnost da zatraže pravnu zaštitu putem nacionalnog tijela za rješavanje sporova. Poziva se na uvođenje strogog razlikovanja između nezakonitog i štetnog sadržaja i predlaže primjena sustava pravne odgovornosti samo na „nezakoniti sadržaj“ kako je definiran u pravu EU-a ili nacionalnom pravu. Platforme ne bi trebale filtrirati sadržaj pri učitavanju ni koristiti bilo koji oblik prethodne kontrole sadržaja kako bi se pronašao štetan ili nezakoniti sadržaj, već bi konačnu odluku o zakonitosti sadržaja trebalo isključivo donositi neovisno pravosuđe. Štetan sadržaj, govor mržnje i dezinformacije trebalo bi suzbijati povećanjem transparentnosti i podizanjem medijske i digitalne pismenost građana u pogledu širenja takvog sadržaja.

- povećanje sigurnosti internetske trgovine za potrošače, temeljeno na načelu „što je nezakonito izvan interneta nezakonito je i na internetu“ te na načelima zaštite potrošača i sigurnosti korisnika. Platforme i usluge internetskog posredovanja trebaju poboljšati otkrivanje i uklanjanje lažnih tvrdnji i nepoštenih trgovaca. EP poziva na uvođenje novog načela „upoznaj svojeg klijenta“, kojim se od platformi traži da provjeravaju i sprječavaju lažne tvrtke da pomoći njihovih usluga prodaju nezakonite i nesigurne proizvode i sadržaj.

- rezolucija s preporukama EK o Aktu o digitalnim uslugama, s naglaskom na prilagodbu odredbi trgovačkog i građanskog prava za poduzeća koja posluju na internetu, koju je podnio Odbor za pravna pitanja (JURI) EP-a, ističe kako bi EK u Aktu o digitalnim uslugama trebala uključiti uredbu o ugovornim pravima u pogledu upravljanja sadržajem; ojačati pravila građanskog i trgovačkog prava koja se primjenjuju na poslovne subjekte koji posluju internetom s obzirom na digitalne usluge; osnažiti i pojasniti ugovorna prava korisnika u vezi s moderiranjem i prilagodbom sadržaja; dodatno ukloniti neprihvatljivi i nepošteni uvjeti korištenja koji se koriste za potrebe digitalnih usluga; razmotriti pitanje aspekata prikupljanja podataka koji su u suprotnosti s poštenim ugovornim pravima korisnika te pravilima o zaštiti podataka i povjerljivosti na internetu, pravedne provedbe prava korisnika u pogledu međuoperabilnosti i prenosivosti te aspekata povezanih s reguliranjem internetskih tržišta. Ističe se važnost pravila međunarodnog privatnog prava kojima se osigurava pravna jasnoća u pogledu obvezujućih uvjeta korištenja internetskih platformi, kao i osiguravanja prava pristupa podacima i jamstva pristupa pravosuđu. Ukazuje se na nužnost procjene potrebe odgovarajućeg reguliranja aspekata građanskog i trgovačkog prava u pogledu tehnologija decentraliziranog vođenja evidencije transakcija, uključujući lance blokova, a posebno se ističe potreba za odgovarajućim reguliranjem aspekata građanskog i trgovačkog prava u pogledu pametnih ugovora.
- rezolucija o Aktu o digitalnim uslugama i pitanjima temeljnih prava, koju je podnio Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) EP-a, poziva na brzo i dosljedno uklanjanje nezakonitog sadržaja kako bi se suzbila kaznena djela i kršenja temeljnih prava i poziva pružatelje digitalnih usluga da sadržaj s interneta uklanjuju „savjesno, razmjerno i nediskriminirajuće“, uzimajući u obzir temeljna prava korisnika te ključnu važnost slobode izražavanja i informiranja u otvorenom i demokratskom društvu.

EP smatra da bi se mjere uklanjanja sadržaja iz Akta o digitalnim uslugama trebale odnositi samo na nezakonit sadržaj, kako je definirano u pravu EU-a i nacionalnom pravu, te da zakonodavstvo ne bi trebalo uključivati nedefinirane koncepte i izraze jer bi se time stvorila pravna nesigurnost za internetske platforme te ugrozila temeljna prava i sloboda govora. EP prepoznaje da aktualni digitalni ekosustav potiče i problematično ponašanje, kao što su mikro ciljanje na temelju značajki koje otkrivaju fizičke ili psihološke ranjivosti, širenje govora mržnje, rasistički sadržaj i dezinformiranje, i poziva na transparentnost politika kojima se regulira monetizacija sadržaja na internetskim platformama.

EK planira donijeti zakonodavni paket o digitalnim uslugama u prosincu 2020. Zakonodavni paket o digitalnim uslugama najavljen je kao dio Europske digitalne strategije u političkim smjernicama predsjednice EK von der Leyen i u komunikaciji „Izgradnja digitalne budućnosti Europe“ iz veljače 2020., s ciljem jačanja jedinstvenog tržišta digitalnih usluga i poticanja inovacija i konkurentnosti europskog internetskog okruženja. Novi paket zakona o digitalnim uslugama trebao bi modernizirati trenutni pravni okvir za digitalne usluge pomoći dva glavna stupca:

i. *jasnija i suvremenija pravila o ulozi i obvezama posrednika na internetu, uključujući i one koji ne dolaze iz Unije, ali u njoj djeluju, te učinkovitiji sustav upravljanja kako bi se osiguralo da se takva pravila ispravno provode na cijelom jedinstvenom tržištu Unije, uz zajamčeno poštovanje temeljnih prava,*

ii. *ex ante pravila koja jamče jednakе uvjete na europskim digitalnim tržištima kako bi se suzbile tržišne neravnoteže, potrošačima zajamčio najširi izbor, a jedinstvenom digitalnom tržištu osigurala daljnja konkurentnost i otvorenost za inovacije.*

- [rezolucija](#) s preporukama EK o okviru etičkih aspekata AI, robotike i s njima povezanih tehnologija, naglašava kako bi buduće zakonodavstvo trebalo uzeti u obzir nekoliko vodećih načela, uključujući ono o antropocentričnoj AI, koju stvara i nadgleda čovjek, kao i sigurnost, transparentnost i odgovornost; mjere zaštite od pristranosti i diskriminacije; pravo na pravnu zaštitu; društvenu odgovornost i odgovornost za okoliš te poštivanje temeljnih prava.
- [rezolucija](#) s preporukama EK o sustavu građanskopravne odgovornosti za AI, poziva na donošenje okvira za odgovornost usmjerenu na budućnost, čime bi se oni koji posluju s visokorizičnom umjetnom inteligencijom smatrali strogo odgovornima u slučaju prouzročene štete. Pravila bi trebala obuhvaćati zaštitu života, zdravlja, fizičkog integriteta, imovine kao i znatnu nematerijalnu štetu ako to rezultira „provjerljivim gospodarskim gubicima”.
- [rezolucija](#) o pravima intelektualnog vlasništva za razvoj tehnologija AI, poziva na učinkovit sustav prava intelektualnog vlasništva i zaštitne mjere u pogledu pravila EU-a o patentima. Razmatra pravnu osobnost, autorska prava, poslovne tajne i zaštitu kreativnih djela u kojima se upotrebljava AI ili su stvorena umjetnom inteligencijom.

Budućnost Zajedničke poljoprivredne politike Europske unije

Zastupnici su raspravljali i glasovali o stajalištima EP-a o paketu reformi za održiviju, otporniju i fleksibilniju Zajedničku poljoprivrednu politiku (ZPP) EU-a. Istaknuli su kako bi buduća ZPP trebala biti fleksibilnija, održiva i otporna na krize kako bi se zajamčila sigurnost opskrbe hranom diljem EU-a. Posljednja reforma ZPP-a datira iz 2013., a postojeća pravila o ZPP-u prestaju važiti 31. prosinca 2020. te bi ih trebalo zamijeniti [prijelaznim pravilima](#) dok EP i Vijeće ne dogovore i odobre tekuću reformu ZPP-a. [ZPP čini 34,5 % proračuna EU-a za 2020.](#) (58,12 milijardi eura). Oko 70 % proračuna ZPP-a namijenjeno je [potpori šest do sedam milijuna poljoprivrednih gospodarstava u EU-u.](#)

EP je u redovnom zakonodavnom postupku usvojio:

- [amandmane](#) o Prijedlogu uredbe o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1305/2013 EP-a i Vijeća i Uredbe (EU) br. 1307/2013 EP-a i Vijeća, COM (2018) 392,
- [amandmane](#) o Prijedlogu uredbe o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1306/2013, COM (2018) 393,
- [amandmane](#) o Prijedlogu uredbe o izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, (EU) br. 1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode, (EU) br. 251/2014 o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označivanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina, (EU) br. 228/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u najudaljenijim regijama Unije i (EU) br. 229/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u korist manjih egejskih otoka, COM (2018) 394.

Zastupnici su prihvatali promjenu smjera kako bi se ZPP bolje prilagodila potrebama država članica, ali ustraju na očuvanju ravnopravnih uvjeta diljem EU-a. Nacionalne vlade trebale bi izrađivati strateške planove u kojima će navesti kako namjeravaju provesti ciljeve EU-a na terenu i podnosititi ih EK na odobrenje. Ciljeve strateških planova trebalo bi ostvarivati u skladu s Pariškim sporazumom o klimi.

EP je pojačao zahtjeve za tzv. uvjetovanost, odnosno prakse kojima se pazi na klimu i okoliš, a koje svaki poljoprivrednik mora primijeniti da bi primio izravnu potporu. Najmanje 35 % sredstava za ruralni razvoj trebalo bi se odvojiti za mjere povezane s okolišem i klimom, dok bi najmanje 30 % sredstava za izravna plaćanja trebalo biti namijenjeno ekološkim programima koji bi trebali biti dobrovoljni, a mogli bi povećati dohotke poljoprivrednika.

EP poziva na osnivanje savjetodavnih službi za poljoprivredna gospodarstva u svim državama članicama i odvajanje najmanje 30 % sredstava koja su doabile od EU-a za pomoć poljoprivrednicima u suzbijanju klimatskih promjena, održivom upravljanju prirodnim resursima i zaštiti bioraznolikosti. Države članice trebale bi poticati poljoprivrednike da 10 % svojeg zemljista odvoje za krajobraz koristan za bioraznolikost.

EP je podržao progresivno smanjivanje godišnjih izravnih plaćanja poljoprivrednicima koji primaju 60 000 eura ili više. Isto tako, traži da se najviši mogući iznos tih plaćanja ograniči na 100 000 eura. Poljoprivrednici bi imali mogućnost odbiti 50 % plaća povezanih s poljoprivrednom djelatnošću od ukupnog iznosa prije smanjenja. Najmanje 6 % nacionalnih izravnih plaćanja trebalo bi biti namijenjeno malim i srednjim poljoprivrednim gospodarstvima, no ako je taj postotak viši od 12 % pragovi bi trebali biti dobrovoljni.

Države članice mogle bi upotrijebiti najmanje 4 % svojih dodijeljenih sredstava za izravna plaćanja za potporu mladim poljoprivrednicima. Dodatna potpora mogla bi se osigurati iz sredstava za ruralni razvoj, pri čemu bi se prednost mogla dati ulaganjima mlađih poljoprivrednika.

EP naglašava da bi potpore EU-a trebale biti namijenjene samo fizičkim i pravim osobama koje obavljaju barem minimalne poljoprivredne aktivnosti. Subjekti koji upravljaju zračnim lukama, željezničkim poduzećima, vodoopskrbnim poduzećima, agencijama za nekretnine, trajnim sportskim i rekreativnim terenima trebalo bi automatski isključiti.

EP je odbio sve prijedloge za zabranu korištenja naziva koji asociraju na meso za proizvode koji ne sadrže meso.

EP se založio za dodatne mjere za pomoć poljoprivrednicima u suočavanju s rizicima i mogućim krizama u budućnosti, poput osiguravanja veće transparentnosti tržišta, izrade strategije intervencije za sve poljoprivredne proizvode te izuzimanja prakse kojima se nastoje uvesti viši standardi na području zaštite okoliša, zdravlja ili dobrobiti životinja od pravila o tržišnom natjecanju. Pričuva za krize namijenjena poljoprivrednicima u slučaju nestabilnosti cijena ili tržišta trebala bi umjesto *ad hoc* rješenja postati trajni instrument s namjenskim proračunom.

Predviđene su i strože sankcije za opetovane kršitelje zahtjeva EU-a, npr. u pogledu zaštite okoliša i dobrobiti životinja (10 % iznosa potpore umjesto trenutačnih 5 %), i uspostava *ad hoc* pritužbenog mehanizma EU-a kojemu bi se mogli obratiti poljoprivrednici i ruralni korisnici suočeni s nepravednim postupanjem ili postupanjem koje ih dovodi u nepovoljan položaj u pogledu poticaja EU-a ako nacionalna tijela ne riješe njihove pritužbe.

Vanjskopolitičke teme

Nakon prethodnih rasprava u kojima je sudjelovao potpredsjednik EK / Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Josep Borrell, zastupnici su donijeli sljedeće nezakonodavne rezolucije:

- Preporuka Vijeću i pEK/Vp Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o provedbi PESCO-a u kojoj EP, između ostalog, poziva na osnaživanje operativne dimenzije PESCO-a; provođenje razine ambicije definirane Globalnom strategijom EU-a iz 2016.; što skoriju pripremu sveobuhvatne Bijele knjige sigurnosti i obrane EU-a, na temelju rezultata rasprave o Strateškom kompasu; povećanje proračunske ambicije EU-a za jačanje obrambenih kapaciteta; usredotočivanje napora PESCO-a na projekte usmjerene na sustavno jačanje vojne zajedničke sigurnosne i obrambene politike, odnosno strukturirane projekte koji imaju stvarnu europsku stratešku dimenziju; razmatranje potrebe stavljanja pod okrilje ili blisko povezivanje s PESCO-om ključnih kapaciteta kao što su buduće kopnene, morske, zračne, kiber i ostale platforme za oružane snage država članica, odnosno sustava borbenih skupina EU-a; preispitivanje trenutačnog popisa od 47 projekata, grupiranje ili ukidanje projekata koji dovoljno ne napreduju ili od kojih nema dovoljne uzajamne koristi za EU te razvijanje projekata koji dodatno razvijaju i povećavaju industrijske kapacitete država članica sudionica u područjima nanotehnologije, superračunala, umjetne inteligencije, tehnologije bespilotnih letjelica, robotike; izradu zajedničke obrambene strategije EU-a u slučaju napada na granice i teritorije EU-a, zajedničke strategije i postupaka za reagiranje na kiberincidente u okviru projekata PESCO-a te razvoj novih ambicioznih projekata PESCO-a za razvoj zajedničkih europskih kapaciteta u području zdravstva;
- Preporuka Vijeću, EK i pEK/Vp Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o odnosima s Bjelarusom u kojoj EP iznosi svoje stajalište o stanje u Bjelarusu nakon izbora, ljudskim pravima i slobodi medija, gospodarskoj i sektorskoj suradnji te međuljudskim kontaktima. EP je pozvao na sankcije i nove, slobodne i poštene izbore;
- Preporuka pEK/Vp Unije i Vijeću u vezi s pripremom 10. postupka revizije Ugovora o neširenju nuklearnog oružja (NPT), kontroli nuklearnog oružja i mogućnostima nuklearnog razoružanja;
- Rezolucija o rodnoj ravnopravnosti u vanjskoj i sigurnosnoj politici EU-a;
- Rezolucija o provedbi Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Republike Moldove.

Proračunski postupak

Odobren je zahtjev Španjolske za mobilizaciju Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji u iznosu od 2 054 400 eura radi pružanja potpore radnicima koji su proglašeni viškom pomoćnim sektorima brodogradnje u Galiciji.

U okviru postupka davanja razrješnice za izvršenje općeg proračuna EU-a za finansijsku godinu 2018. EP je donio dvije odluke kojima je odbio dati razrješnicu glavnom tajniku Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (EGSO) i glavnom tajniku Vijeća za izvršenje proračuna EV-a i Vijeća.

U rezoluciji priloženoj Odluci EP-a o razrješnici za izvršenje općeg proračuna EU-a za 2018. za EGSO, EP naglašava potrebu dodatnog jačanja demokratskog legitimite tijela EU-a poboljšanjem transparentnosti i odgovornosti te uvođenjem koncepta izrade proračuna utemeljene na uspješnosti i dobrom upravljanjem ljudskim resursima. EP podsjeća da je OLAF u svojem izvješću iz siječnja 2020. zaključio da je tadašnji predsjednik Skupine I. „Poslodavci” bio odgovoran za uznemiravanje dvoje članova osoblja, neprikladno ponašanje (teška povreda dužnosti) prema jednom članu EGSO-a i jednom članu osoblja te kršenje pravila u odnosu prema drugim članovima osoblja koji rade u tajništvu Skupine I.

U rezoluciji priloženoj [Odluci](#) EP-a o razrješnici za izvršenje općeg proračuna EU-a za 2018. za EV i Vijeće, naglašava se kako 10 uzastopnih godina Vijeće odbija surađivati u postupku davanja razrješnice čime prisiljava EP da odbije dati razrješnicu. EP ističe kako trenutačno stanje nije održivo ni za jednu instituciju: za Vijeće jer od 2009. nije donesena nijedna pozitivna odluka o izvršenju njegova proračuna, a za EP jer upućuje na nedostatak poštovanja za ulogu EP-a kao tijela nadležnog za davanje razrješnice i jamca transparentnosti i demokratske odgovornosti proračuna EU-a. EP ustraje u svojim preporukama da se proračuni EV-a i Vijeća razdvoje kako bi se doprinijelo većoj transparentnosti, odgovornosti i učinkovitosti u pogledu rashoda za obje institucije. Nadalje, EP izražava žaljenje jer se Vijeće nije pridružilo sustavu registra transparentnosti institucija EU-a, a podsjeća i na potrebu usklađivanja radnih metoda Vijeća sa standardima parlamentarne demokracije kao i veće transparentnosti zakonodavnog postupka Vijeća. Zaključno, EP ponovno izražava duboku zabrinutost zbog korporativnog sponzorstva država članica koje predsjedaju Uniji, budući da bi zbog te prakse moglo doći do narušavanja ugleda Unije, njezinih institucija i posebno Vijeća te povjerenja koje uživaju kod građana Unije. Snažno preporučuje Vijeću da predviđe uvrštenje rashoda predsjedništava u proračun, traži od Vijeća da zabrinutost oko tog pitanja prenese državama članicama, a posebno s aktualnim triom predsjedništava, te poziva aktualni Predsjedajući Trio da te preporuke ozbiljno razmotri i o tome izvijesti EP.

Dodjela nagrade Saharov za slobodu mišljenja za 2020.

Dobitnik ovogodišnje [nagrade Saharov za slobodu mišljenja](#) je demokratska oporba u Bjelarusu koju predstavlja Koordinacijsko vijeće, inicijativa hrabrih žena te političara i osoba civilnog društva. Ostali finalisti bili su aktivisti Guapinola i Berta Cáceres u Hondurasu te Najeeb Michaeel, nadbiskup Mosula u Iraku.

Nagrada Saharov za slobodu mišljenja dodjeljuje se od 1988. pojedincima, skupinama i organizacijama koji su iznimno pridonijeli zaštiti slobode mišljenja i predstavlja najviše priznanje EU-a za rad na području ljudskih prava.

Detaljne informacije o aktivnostima hrvatskih zastupnika u EP-u, uključujući izlaganja na plenarnim sjednicama, dostupne su na [mrežnim stranicama zastupnika](#).

Informacija o sastancima predstavnika nacionalnih parlamenta u Europskom parlamentu

Tijekom listopada predstavnica Sabora sudjelovala je na 5 videokonferencija predstavnika nacionalnih parlamenta država članica u Europskom parlamentu (tzv. *Monday Morning Meetings*). Na dnevnom redu bile su sljedeće teme:

1. Novi pakt o migracijama i azilu (8. listopada),
2. Strateška autonomija Europske unije (15. listopada),
3. Godišnje izvješće Europske komisije o vladavini prava za 2020. (16. listopada),
4. Mercosur (30. listopada),
5. Interna pitanja (28. listopada).

Bilješka je dostupna na [intranetu](#) Sabora.

Meduparlamentarna suradnja u Europskoj uniji

Osvrti na konferencije/sastanke u listopadu 2020.

5. listopada – Berlin, videokonferencija – sastanak predsjednika odbora nadležnih za pitanja okoliša, energije, prometa i poljoprivrede nacionalnih parlamenata i EP-a

U okviru parlamentarne dimenzije njemačkog predsjedanja Vijećem Europske unije održan je sastanak predsjednika odbora nadležnih za pitanja okoliša, energije, prometa i poljoprivrede nacionalnih parlamenata i Europskog parlamenta na temu „Europski zeleni plan i Zajednička poljoprivredna politika: za održivu i klimatski neutralnu Europu“.

Na sastanku, koji je održan putem videokonferencije, sudjelovala je predsjednica Odbora za zaštitu okoliša i prirode Sandra Benčić, predsjednica Odbora za poljoprivredu Marijana Petir i predsjednik Odbora za gospodarstvo Žarko Tušek, koji su aktivno sudjelovali u raspravama.

Tijekom sastanka održane su dvije sjednice. U okviru prve sjednice raspravljaljalo se o Europskom zelenom planu i ostvarivanju ciljeva klimatske neutralnosti do 2030. te održive i pametne mobilnosti. Predsjednica Odbora za okoliš, očuvanje prirode i nuklearnu sigurnost Bundestaga Sylvija Kotting-Uhl predstavila je ključne teme i govornike sjednice, kao i pitanja na koja će se tijekom rasprave pokušati odgovoriti, s ciljem postizanja zajedničkog stava ključnih parlamentarnih odbora o podržavanju smanjenja stakleničkih plinova u EU-u za 55 % do 2030. godine.

Kao ključni govornik sudionicima sastanka obratio se izvršni potpredsjednik Europske komisije Frans Timmermans, zadužen za Europski zeleni plan, koji je naglasio značaj zelene tranzicije kao nove strategije rasta za Europu i prilike za restrukturiranje europskog gospodarstva.

Druga sjednica bila je posvećena novim izazovima za ZPP u razdoblju od 2021. do 2027., s posebnim osvrtom na održivu proizvodnju hrane: Od polja do stola. Sjednicom je predsjedao Alois Gerig predsjednik Odbora za hranu i poljoprivredu Bundestaga, a sudionicima su se obratili savezna ministrica Njemačke za hranu i poljoprivredu Julia Klöckner, europski povjerenik za poljoprivredu Janusz Wojciechowski i predsjednik Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj Europskog parlamenta Norbert Lins.

Sudionici su raspravljaljali o izazovima s kojima će se suočiti ZPP u novom finansijskom razdoblju od 2021. do 2027. godine. Složili su se kako poljoprivredna politika treba biti ekološki održivija i klimatski neutralnija, ali je istaknuto i ključno pitanje financiranja mjera zaštite okoliša, koje uključuju dodatne troškove za poljoprivrednike.

27. listopada – Bruxelles/Europski parlament, videokonferencija – međuparlamentarni sastanak odbora na temu „Bolje donošenje zakona iz digitalne perspektive“

Odbor za pravna pitanja (JURI) Europskog parlamenta organizirao je međuparlamentarni sastanak odbora na temu „Bolja izrada zakonodavstva iz digitalne perspektive“. Cilj sastanka bio je razmotriti ulogu digitalizacije u zakonodavnom procesu i razmijeniti mišljenja i iskustva sa zastupnicima nacionalnih parlamenata država članica Europske unije o načinima na koje se može osigurati usklađenost novih zakona sa suvremenim informacijsko-tehnološkim zahtjevima.

Sastankom je predsjedao predsjednik JURI odbora Adrián Vázquez Lázara, koji je uvodno istaknuo kako digitalizacija postaje sastavni dio zakonodavnog procesa na europskoj razini, a njezin značaj je osobito izražen u vrijeme krize uzrokovane pandemijom Covida-19 koja je ukazala na potrebu za usklađivanjem zakonodavstva i procedura na razini EU-a s modernim zahtjevima.

Tajnik Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima (EJN) i pravni savjetnik u Odjelu za građansko pravo Glavne uprave za pravosuđe i zaštitu potrošača (DG JUST) Europske komisije Hrvoje Grubišić predstavio je aktivnosti Komisije u pogledu razvoja digitalne pravosudne platforme na razini EU-a, koja se oslanja na postojeće nacionalno zakonodavstvo i građanima Unije pruža jamstvo korištenja njihovih građanskih prava i sigurnost da se iz vlastitoga doma mogu obratiti sudovima diljem EU-a te koristiti postojeće pravne instrumente. Zaključno, Grubišić je informirao kako je Komisija u proteklih nekoliko mjeseci provodila istraživanje razine digitalizacije u državama članicama kako bi utvrdila nedostatke i nejednakosti te identificirala područja u kojima je potrebno ostvariti pomake.

U raspravi koja je uslijedila predsjednik JURI odbora Vázquez Lázara informirao je kako je na plenarnoj sjednici 20. listopada 2020. EP usvojio rezoluciju s preporukama Komisiji o okviru etičkih aspekata umjetne inteligencije, robotike i s njima povezanih tehnologija, koju je podnio JURI.

Zastupnici koji su sudjelovali u raspravi pozdravili su digitalizaciju javne uprave, ali su naglasili potrebu za osiguravanjem visoke zaštite osobnih podataka te punog jamčenja prava i obveza građana. Ukažali su na problematiku zaštite identiteta na internetu, odnosno moguće krađe identiteta te na nedostatak digitalne pismenosti i pristupa digitalnim alatima, odnosno potrebu osiguranja jednakog pristupa za sve. Ujedno su se zanimali u kojoj mjeri *blockchain* tehnologija može zaštititi integritet i sigurnost podataka na internetu.

Zaključujući sastanak, predsjednik JURI odbora Vázquez Lázara konstatirao je potrebu za prilagodbom javne uprave digitalnom okruženju, većom fleksibilnošću i kreativnošću u razvoju novih načina rada parlamenta te za razvojem on-line postupaka za sudjelovanje građana u izradi zakonodavstva. Potrebno je konsolidirati, na razini EU-a, do sada napravljeno, uspostaviti dijalog sa svim dionicima te uzeti u obzir razvoj umjetne inteligencije.

28. listopada – Zagreb, videokonferencija – 7. Dunavska parlamentarna konferencija

U okviru hrvatskog predsjedanja Strategijom EU-a za dunavsku regiju (EUSDR), Hrvatski sabor bio je domaćinom [7. Dunavske parlamentarne konferencije](#) pod nazivom „Pametna rješenja za održivi razvoj“.

Otvorivši videokonferenciju, predsjednik saborskog Odbora za regionalni razvoj i fondove Europske unije Marko Pavić prenio je poruku predsjednika Hrvatskoga sabora Gordana Jandrokovića sudionicima konferencije u kojoj je naglašeno kako Hrvatski sabor ostaje posvećen razmjeni iskustava i aktivnostima usmjerenima na jačanje i razvoj Strategije EU-a za dunavsku regiju.

Pavić je predstavio program konferencije, koji je usmjeren na poticanje inovativnih tehnologija za poboljšanje održivog razvoja podunavske regije, na raspravu o mogućnostima povećanja broja visokotehnoloških tvrtki i konkurentnosti malih i srednjih poduzeća u regiji, na razmatranje načina poboljšanja prijenosa znanja između sveučilišta, gospodarstva i lokalnih zajednica, kao i stvaranje novih radnih mesta s visokom dodanom vrijednošću za sprječavanje iseljavanja mladih i poticanje dugoročnog regionalnog razvoja.

U uvodnom dijelu konferencije sudionicima su se obratili ministrica regionalnog razvoja i fondova Europske unije Nataša Tramišak te ministar vanjskih i europskih poslova Gordan Grlić Radman.

U plenarnom dijelu konferencije, koju je moderirao predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković, obratili su se rektor Sveučilišta u Mariboru Zdravko Kačić, dekan Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu Tomislav Bolanča te voditelj Odjela za inovacijski sustav Hrvatske gospodarske komore Mateo Ivanac koji su iznijeli primjere iz prakse transfera znanja između sveučilišta, gospodarstva i lokalne zajednice.

U završnom dijelu konferencije otvorena je rasprava u kojoj su sudjelovali parlamentarci, sudionici 7. Dunavske parlamentarne konferencije te je predstavljena *Zajednička izjava* koju su usvojili.

29. listopada – Bruxelles, videokonferencija – sastanak predsjednika odbora COSAC-a s potpredsjednicom Europske komisije Věrom Jourovom i povjerenikom Komisije za pravosuđe Didierom Reyndersom o prvom izvješću Europske komisije o vladavini prava

Sastanak je organiziran u okviru parlamentarne dimenzije njemačkog predsjedanja Vijećem Europske unije, a na njemu je sudjelovao predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković.

Potpredsjednica Jourová i povjerenik Reynders predstavili su prvo Komisijino godišnje Izvješće o vladavini prava u EU. Predsjednica Europske komisije Ursula von der Leyen najavila je u svojim Političkim smjernicama uspostavu dodatnog i sveobuhvatnog mehanizma vladavine prava, kao godišnjeg ciklusa za promicanje vladavine prava i sprečavanje nastanka i pogoršanja problema. U okviru ovog novog mehanizma, Europska komisija objavila je 30. rujna 2020. prvo godišnje Izvješće o vladavini prava, kojemu je priloženo 27 poglavlja, po jedno za svaku državu članicu, koja iznose rezultate dijaloga s nacionalnim tijelima i dionicima. Europska komisija je pozvala nacionalne parlamente i nacionalna tijela da raspravljaju o ovom Izvješću, a posebno o poglavljima o vlastitoj zemlji, te da traže potporu drugih kao poticaj za provedbu reformi i prihvaćanje europske solidarnosti.

U svojoj intervenciji predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković ukazao je na važnost vladavine prava kao zajedničke europske vrijednosti i uključenosti nacionalnih parlamenta u rasprave. Izvjestio je kolege da je Odbor za europske poslove već održao raspravu o Izvješću o vladavini prava na sjednici održanoj 15. listopada 2020., a na kojoj su sudjelovali i predsjednici matičnih radnih tijela. Hajduković je zaključno pozvao sve nacionalne parlamente da rasprave Izvješće, te da nastave pratiti stanje vladavine prava u svojim zemljama.

Najave međuparlamentarnih aktivnosti u Europskoj uniji za studeni 2020.

9. studenoga – Berlin, videokonferencija (14:00-18:00) – sastanak predsjednika odbora nadležnih za zapošljavanje, socijalna pitanja, gospodarsku suradnju i razvoj nacionalnih parlamenta i EP-a na temu „Za socijalnu i pravednu Europu“

10. studenoga – Bruxelles, videokonferencija (14:15-15:45, 16:45-18:40) – međuparlamentarni sastanak odbora na temu "Prvo godišnje izvješće EK-a o vladavini prava i uloga nacionalnih parlamenta", u organizaciji Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) EP-a

19. studenoga – Berlin, videokonferencija (10:00-12:00, 14:00-16:30) – Konferencija na visokoj razini o migracijama i azilu, u organizaciji EP-a i njemačkog Bundestaga

23. studenoga – Bruxelles, videokonferencija (16:00-17:30) – sastanak predsjednika odbora COSAC-a s izvršnom potpredsjednicom EK-a Margrethe Vestager

30. studenoga – 1. prosinca – Berlin, videokonferencija (9:00-15:30, 9:00-12:45) – virtualna Konferencija odbora za poslove Unije parlamenta Europske unije (COSAC)

